

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ADB „GJENSIDIGE“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2025-09-16 Nr. 429-213
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir ADB „Gjensidige“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėja su draudiku sudarė Gyventojų turto draudimo sutartį (draudimo liudijimas Nr. GJELT 4314881), kuria Gyventojų turto draudimo taisyklių Nr. 060¹ (toliau – Taisyklės) pagrindu nuo 2024 m. rugsėjo 19 d. iki 2025 m. rugsėjo 18 d. draudimo variantu „Midi“ buvo apdrausti pareiškėjos turtiniai interesai, susiję su gyvenamuoju, esančiu (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Būsto draudimo sutartis).

2025 m. kovo 31 d. pareiškėja informavo draudiką apie 2025 m. vasario 20 d. įvykį: *„Man išvykus į užsienį gydytis, per šalčius trūko lauke esantis prie vonios langelio šalto vandens vamzdis ir užliejo tualetą, vonią ir katilinę. Iškviečiau policiją, kad įeitų į namą ir atjungtų vandenį. [...] Viskas buvo užsemta ir džiūvo mėnesį. Liko išpūslėję sienos ir sukeltos plytelės. Avarija yra pataisyta, bet reikia daryti patalpų remontą.“* Pareiškėjos pateiktos informacijos pagrindu draudikas pradėjo žalos administravimą.

2025 m. balandžio 2 d. draudiko partnerės UAB „SMART CLAIMS“ ekspertas apžiūrėjo įvykio vietą, ją užfiksavo nuotraukose ir parengė Turto apžiūros aktą (toliau – Aktas). Akte nurodyta, kad įvykio priežastis – vandentiekio avarija, dėl jos buvo užlietos rūšio patalpos. Akte pažymėta: *„Kliento teigimu, prakiuro lauko vandens išvado alkūnė, per pamatą užlietos rūšio patalpos.“* Jame taip pat aprašyti patalpų defektai, Aktą pasirašė jį parengęs ekspertas ir pareiškėja.

Draudikas, įvertinęs surinktus duomenis, nusprendė įvykį pripažinti nedraudžiamuoju. 2025 m. balandžio 4 d. pranešime draudikas nurodė nustatęs, kad namo išorėje esantis vamzdis skilo dėl šalčio poveikio (užšalus ir išsiplėtus jame buvusiam vandeniui), o toks įvykis, remiantis Taisyklėmis, laikytinas nedraudžiamuoju.

2025 m. gegužės 12 d. pareiškėja pateikė draudikui pretenziją dėl priimto sprendimo, teigė, kad sugadintas vamzdis buvo apdraustas, ir prašė atlyginti dėl trūkusio vamzdžio patirtą žalą. Susirašinėdama su draudiku pareiškėja kritikavo draudiko nustatytą įvykio priežastį ir kėlė kitokias vamzdžio trūkimo versijas (dėl galimos trečiųjų asmenų veiklos, nuvertus šalia stovėjusį konteinerį).

2025 m. gegužės 26 d. atsakyme į pretenziją draudikas nurodė, kad vanduo bėgo per trūkusį vamzdžio sujungimą, esantį už namo ribų, ir per namo pamatus pateko į rūšio patalpas. Draudiko teigimu, šias aplinkybes nurodė pati pareiškėja, teigusi, kad nuo šalčio trūko šalto vandens vamzdis, ir jos pasitvirtino įvertinus Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenis, rodančius, jog 2025 m. vasario 11–20 d. oro temperatūra svyravo nuo +0,4 °C iki –11 °C. Pasak draudiko, lauko vamzdyje buvęs vanduo užšalo, dėl to trūko sujungimas, per atsiradusį įtrūkimą pradėjo tekėti vanduo ir užliejo namo rūšio patalpas. Draudikas paaiškino, kad šalčio poveikis, remiantis šalių sudaryta Būsto draudimo sutartimi, nėra draudžiamasis įvykis, o bet kokie įvykiai, neįvardinti draudžiamaisiais, laikomi nedraudžiamaisiais. Be to, draudikas teigė, kad nedraudžiamuoju įvykiu laikomi nuostoliai, atsiradę nešildomuose pastatuose nuo šalčio sprogdus vamzdinams ir (ar) skysčiams išsiliejus iš jų, išskyrus tuos atvejus, kai toks sprogdimas

¹ Galiojančių nuo 2024 m. kovo 14 d.

(plyšimas) kilo staiga ir netikėtai sutrikus šilumos tiekimui.

Galutinis draudiko sprendimas pareiškėjos netenkino, todėl ji kreipėsi į Lietuvos banką su prašymu išnagrinėti kilusį ginčą. Pareiškėja nurodė, kad draudikas atsisako mokėti draudimo išmoką už vandens padarytą žalą ir nepagrįstai teigia, kad vamzdis nesusijęs su namu. Pasak pareiškėjos, draudiko atsakymai yra neadekvatūs, draudikas slepia įrodymus ir nepateikia duomenų apie žalą. Pareiškėja teigė, kad draudikas pateikė jai slaptažodžiu apsaugotą atsakymą į pretenziją, dėl susiklosčiusios situacijos ji patyrė stresą, susirgo ir dabar turi gydytis.

Pareiškėja taip pat nurodė, kad draudimo sutartis aiškiai apima audros ir vandens rizikas, be to, draudikas, pasak pareiškėjos, neteisingai taikė Taisyklėse numatytas išimtis ir pats sugalvojo, kad vamzdis skilo dėl šalčio, nes šią aplinkybę pareiškėja nurodė tik kaip prielaidą (pareiškėjos teigimu, šalia vamzdžio gulėjo nuo audros ar vėjo nukritęs konteineris, kuris krisdamas galėjo įskelti vamzdį). Be to, pasak pareiškėjos, skilęs vamzdis yra neatskiriama namo inžinerinių sistemų dalis ir jis negalėjo sušalti iki skilimo, nes namas visą laiką buvo šildomas. Anot pareiškėjos, dėl drėgmės poveikio name neįmanoma gyventi (per didelis drėgmės lygis), patalpose auga pelėsis, ji yra priversta nuomotis būstą kitur ir turi daug papildomų išlaidų, be to, patiria stresą, reumatinį skausmą dėl drėgmės.

Pareiškėja prašė, kad draudikas kompensuotų visus nuostolius, įskaitant už papildomą elektros energijos sunaudojimą, džiovinimo įrangą, laikinojo būsto nuomą, taip pat atlyginti moralinę žalą dėl patirto streso.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi draudikas nurodė su jos keliamais reikalavimais nesutinkantis. Draudikas paaiškino, kad pareiškėja jam nurodė, jog vamzdis trūko dėl šalčio poveikio, o atlikus tyrimą ši aplinkybė pasitvirtino. Draudiko teigimu, vanduo užšąla esant žemesnei nei 0 °C temperatūrai. Užšalantis vanduo plečiasi. Vykstant šiam procesui uždaroje ertmėje (šiuo atveju užsuktame vamzdyje) vanduo virsta į ledą, sugadina ertmės sienelės įsiskaldamas ir sienelės plyšta. Kylant temperatūrai virš 0 °C, ledas pakeičia būseną iš kietos į skystą ir tampa vandeniu. Pasak draudiko, apžiūros metu jokių mechaninių, išorinių jėgų (tokių kaip užkritę daiktai), nulemtų vamzdžio apgadinimų, nebuvo nustatyta. Taigi, draudiko vertinimu, lauko vamzdyje buvęs vanduo dėl žemos oro temperatūros užšalo, dėl to trūko vamzdžio sujungimas, o vanduo pradėjo tekėti per susidariusį įtrūkumą.

Draudiko atsiliepime teigiama, kad Būsto draudimo sutartimi draudiko taikoma draudimo apsauga nėra absoliuti ir galioja tik įvykių, kurie yra nurodyti kaip draudžiamieji draudimo liudijime ir Taisyklėse (pagal pasirinktą draudimo variantą), atžvilgiu. Pasak draudiko, Taisyklių 35.1 papunktyje yra nurodyti gamtinių jėgų rizikos draudžiamųjų įvykių atvejai, tačiau šalčio (ties tipinio, ties netipinio) poveikis gamtinių jėgų rizikos atveju nėra draudžiamasis įvykis.

Įvykis, draudiko teigimu, nėra draudžiamasis ir pagal vandens riziką, nes, pagal Taisyklių 36.1 papunktį, draudžiamaisiais įvykiais laikoma inžinerinių tinklų avarija (apdrausto turto sugadinimas arba sunaikinimas, sukeltas staiga ir netikėto vandens, skysčių, nuotekų ar garų išsiveržimo iš apdraustose patalpose esančių šildymo, vandentiekio ar kanalizacijos sistemos vamzdžių, sprinklerinės, vėdinimo, oro kondicionavimo sistemos, lietaus nuotekų ir kitų inžinerinių sistemų), ir vandens prasiskverbimas pro pastato konstrukcijas (lietaus ar tirpstančio sniego vandens staigus ir netikėtas prasiskverbimas pro stogo dangą, išorines pastato sienas ar pamatus, įskaitant išorinių konstrukcijų jungtis). Draudiko teigimu, trūkęs vamzdis yra pastato išorėje, o iš jo bėgęs vanduo nėra lietaus ar tirpstančio sniego vanduo, todėl įvykis negali būti laikomas draudžiamuoju pagal vandens rizikos draudimą.

Draudiko vertinimu, šalčio poveikis nėra draudžiamoji rizika, jis neįvardintas draudimo sutartyje kaip draudžiamasis įvykis ir atitinka Taisyklių 51.31 papunktyje nurodytą nedraudžiamąjį įvykį. Be to, nuostoliai, atsiradę dėl turto užšalimo arba eksploatavimo tam nepritaikytoje aplinkoje, netinkamomis sąlygomis yra neatlyginami pagal Taisyklių 51.16 papunktį. Draudikas akcentavo, kad trūkęs vamzdis yra neapsiltintas, eksploatuojamas tam nepritaikytoje aplinkoje, jo eksploatavimas pastato išorėje be apšiltinimo padidina sprogimo dėl šalčio ir vandens išsiliejimo riziką. Remdamasis atsiliepime nurodytais motyvais, draudikas nurodė, kad negali įvykio pripažinti draudžiamuoju ir sprendimo nekeis.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų.

Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo įvykį (vamzdžio skilimą ir dėl jo įvykusį vandens išsiliejimą) pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti administruojant žalą nustatytas įvykio aplinkybes ir nustatyti, ar pagal Būsto draudimo sutartį draudikas pagrįstai įvykį pripažino nedraudžiamuoju.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja įstatymams. Sutarties laisvės principas reiškia civilinių teisinių santykių subjektų teisę laisvai spręsti, sudaryti konkrečią sutartį ar jos nesudaryti, pasirinkti, su kuo sudaryti sutartį, be to, savarankiškai spręsti dėl sutarties turinio (sutarties sąlygų ir jų pakeitimo) bei formos, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas (jų turinį) nustato imperatyviosios teisės normos arba tam tikrų sąlygų reikalauja viešoji tvarka, sąžiningumo, protingumo, teisingumo principai, gera moralė. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (Civilinio kodekso 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta Būsto draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas. Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose². Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtą draudimo riziką laipsnį³.

Draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Teisine prasme draudžiamasis įvykis yra juridinis faktas, t. y. realaus gyvenimo reiškiny, su kuriuo įstatymas sieja teisinius padarinius, konkrečiai – draudiko pareigą išmokėti draudimo išmoką⁴. Įstatyme ir konkrečiose draudimo rūšies taisyklėse nustatytos išimtys, kai draudėjo patirta žala visiškai ar iš dalies nekompensuojama, dėl to, draudėjui kreipusis dėl draudimo išmokos išmokėjimo, draudikas turi teisę jos visiškai arba iš dalies nemokėti. Tokią teisę draudikas turi nedraudžiamąjo įvykio atveju.⁵ Nedraudžiamasis įvykis – draudžiamąjo įvykio požymius turintis įvykis, tačiau taip pat atitinkantis įstatyme ar draudimo sutartyje apibrėžtus papildomus požymius, kuriems esant draudikas atleidžiamas nuo prievolės mokėti draudimo išmoką.⁶ Nedraudžiamieji įvykiai pašalina draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką *ab initio* (iš anksto).⁷

Remiantis pareiškėjai išduotu draudimo liudijimu, pastatas – gyvenamasis namas – buvo apdraustas draudimo variantu „Midi“ nuo gamtinių jėgų, vandens ir kitų draudimo liudijime nurodytų bei Taisyklėse detalizuotų rizikų. Remiantis Taisyklių 25 punkto h dalimi, kartu su pastatais apdraudžiami ir inžineriniai tinklai bei pastato viduje esantys įrenginiai, kurie pagal paskirtį ir prigimtį yra nekilnojamieji (įskaitant vandentiekio sistemą, santechnikos įrangą

² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje 3K-3-316/2013.

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. vasario 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009.

⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-426-684/2017.

⁷ Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2013 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.

(čiaupus, maišytuvus ir kt.)).

Taisyklių 33 punkte nustatyta, kad draudimo apsauga apdraustam turtui apima jo sugadinimo sunaikinimo ar praradimo įvykius dėl staiga ir netikėtai kilusių ir Taisyklių III skyriuje išvardintų draudimo rizikų, jeigu jos numatytos draudimo liudijime. Minėtame Taisyklių skyriuje yra pateikiami kiekvienai draudimo rizikai (gamtos jėgų, vandens ir kitoms draudimo rizikoms) priskiriami draudžiamųjų įvykių apibrėžimai, taip pat nurodoma, kokie įvykiai, atsižvelgiant į tam tikras jų aplinkybes, laikomi nedraudžiamaisiais. Taisyklių 51 punkte įtvirtinti bendri nedraudžiamieji įvykiai, t. y. atvejai, kai draudimo išmoka nemokama, nesvarbu, koks draudimo variantas taikomas su draudiku sudarytai draudimo sutarčiai, taip pat nurodoma, kad nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi visi nuostoliai, kurie Taisyklėse neįvardinti kaip atlygintini.

Draudiko teigimu, pareiškėjos nurodytas įvykis turi Taisyklių 51.16 ir 51.31 papunkčiuose nurodytų nedraudžiamųjų įvykių požymių. Taisyklių 51.16 papunktyje nustatyta, jog draudimo išmoka nemokama dėl apdrausto turto užšalimo, neteisingo prijungimo ar sumontavimo, eksploatavimo tam nepritaikytoje aplinkoje, netinkamomis sąlygomis, aptarnavimo ar priežiūros nesilaikant gamintojų reikalavimų. Pagal Taisyklių 51.31 papunktį, draudimo išmoka nemokama dėl bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, draudimo sutartyje neįvardintų draudžiamaisiais įvykiais. Pažymėtina, kad nustačius, jog įvykis atitinka nors vieno iš Taisyklėse nustatytų bendrųjų nedraudžiamųjų įvykio apibrėžimą, būtų pagrindas konstatuoti, kad draudikas neturi pareigos mokėti draudimo išmoką.

Remdamasis bylos duomenimis (pareiškėjos pateikta pirmine informacija apie įvykį, draudiko pateiktas Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenimis apie įvykio metu vyrausią oro temperatūrą, Akte pateikta informacija, nuotraukomis iš įvykio vietos ir šalių paaiškinimais), Lietuvos bankas nenustatė pagrindo nepasitikėti draudiko įvardinta pastato išorėje esančio vamzdžio defekto priežastimi. Manytina, kad surinktų duomenų pakanka patikimai išvadai, kad vamzdžio defektas ir vandens išsiliejimas buvo sąlygotas šalčio, t. y. į namo išorę išvestame šalto vandens vamzdyje (jo gale yra pritvirtintas čiaupas, skirtas naudoti vandenį buitiniams reikmėms (pavyzdžiui, prijungti laistymo sistemą ar kt.) buvęs vanduo, vyraujant mažesnei nei vandens užšalimo temperatūrai, užšalo, išsiplėtė, tai ir lėmė vamzdžio defektą (skilimą). Šiam skilus, vanduo kurį laiką bėgo prie namo pamato ir skverbėsi į rūšį.

Nors pareiškėja kreipimesi į Lietuvos banką kėlė ir kitokias įvykio versijas, teigė, kad vamzdį galėjo sugadinti dėl audros ar vėjo nukritęs konteineris, tačiau tokių galimų įvykio aplinkybių teikdama pranešimą apie įvykį nenurodė, jas pareiškė tik vėliau, sužinojusi apie galimą jai nepalankų draudiko sprendimą. Šios prielaidos nėra pagrįstos jokiais objektyviais duomenimis, be to, juos paneigia duomenys apie oro temperatūrą ir draudiko paaiškinimai, susiję su vandens užšalimo proceso poveikiu vamzdžiams. Kitokio poveikio vamzdžiui (trečiųjų asmenų įtakos ar kt.) nepatvirtina ir draudiko pateiktas Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kauno miesto Žaliakalnio policijos komisariato raštas, kuriame nurodyta, kad po iškvietimo namo savininkės nurodymu pareigūnai užėjo į namo vidų, užsuko vandenies čiaupą ir vanduo liovėsi bėgęs, asmenų namo teritorijoje nepastebėta, tyrimas dėl įvykio policijoje neatliekamas.

Bylos duomenų visumos vertinimas leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad įvykis turi Taisyklių 51.16 papunktyje nustatytą bendrojo nedraudžiamojo įvykio sąlygų, t. y. jis įvyko dėl apdrausto turto užšalimo ir (ar) eksploatavimo netinkamomis sąlygomis (nesumažinus galimo temperatūrų svyravimų poveikio). Nustačius, kad įvykis atitinka nedraudžiamojo įvykio sąlygas (ši aplinkybė savaime šalina draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką), išsamus kitų šalių argumentų vertinimas, susijęs su įvykio aplinkybių atitiktimi konkrečioms draudimo rizikoms (gamtos jėgų, vandens ir kt.), neturi teisinės reikšmės, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (arba) teiginį.⁸

Remiantis pirmiau išdėstyta informacija ir vadovaujantis tikimybių pusiausvyros taisykle⁹, konstatuotina, kad draudikas pagrįstai įvykį pripažino nedraudžiamuoju (draudikas nebuvo prisiėmęs tokio įvykio nutikimo rizikos) ir atsisakė išmokėti pareiškėjai draudimo

⁸ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

⁹ Įrodymų pakankamumas civiliniame procese grindžiamas tikėtinumo taisykle. Kasacinio teismo jurisprudencijoje ne kartą pažymėta, kad įrodinėjimas civiliniame procese turi savo specifiką. Išvadą apie tam tikrų faktų buvimą galima daryti tik tada, kai dėl jų egzistavimo absoliučiai nėra abejonių; išvadą apie faktų buvimą teismas civiliniame procese gali daryti ir tada, kai tam tikros abejonės dėl fakto buvimo išlieka, tačiau byloje esančių įrodymų visuma leidžia manyti esant labiau tikėtina atitinkamą faktą buvus, nei jo nebuvus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. kovo 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-101/2009).

išmoką už dėl vamzdžio defekto atsiradusią žalą.

Pripažinus, jog įvykis pagrįstai kvalifikuotas nedraudžiamuoju, nepagrįstu laikytinas ir pareiškėjos reikalavimas atlyginti laikino būsto nuomos išlaidas. Pagal Taisyklių 50.3 papunktį, laikinos gyvenamosios vietos nuomos išlaidos, neviršijant pasirinktam draudimo variantui taikomų draudimo sumų, atlyginamos, kai apdraustas gyvenamasis pastatas dėl įvykusio draudžiamąjo įvykio tampa netinkamas gyventi. Tačiau nagrinėjamu atveju nebuvo nustatyto draudžiamąjo įvykio fakto, taigi ir pareiga atlyginti tokias išlaidas draudikui nekyla. Be to, pareiškėja, nors kėlė reikalavimą dėl nuomos išlaidų atlyginimo, nepateikė nei duomenų, objektyviai patvirtinančių, kad apdraustas pastatas tapo netinkamas gyventi, nei patvirtinančių laikino būsto nuomos ir (ar) išlaidų patyrimo faktą.

Nepasitvirtinus pareiškėjos kreipimosi motyvams dėl draudiko priimto sprendimo nepagrįstumo, pareiškėjos reikalavimai dėl moralinės žalos (jos patyrimo faktas ir dydis taip pat nėra grindžiamas jokiais objektyviais duomenimis) atlyginimo taip pat laikytini neturinčiais jokie teisinio pagrindo¹⁰, todėl atmetami.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Licencijavimo skyriaus vadovė,
pavaduojanti departamento direktorių

Agnė Kazlauskienė

¹⁰ Nustačius, kad draudiko sprendimas yra teisingas, nėra pagrindo spręsti dėl draudiko civilinės atsakomybės (Civilinio kodekso 6.245-6.249 straipsniai).